

Beleidsplan

Diaconie

Hervormde Gemeente

Harderwijk

Periode: 2018 - 2022

Inhoud

Voorwoord	2
1 Structuur Diaconie	3
2 Financiën	5
2.1 Eigen vermogen/diaconale reserve	5
2.2 Uitgangspunten besteding diaconaal geld/goederen.....	5
3 Diaconale graven.....	6
4 Archivering	6
5 Collecten	7
6 Deelbeleidsplannen	8
6.1 Jeugd	8
6.2 Werkgroep Omzien Naar Elkaar.....	8
6.3 Werkgroep Sociale Dienstverlening en Evangelisatie.....	9
6.4 Werkgroep Werelddiaconaat.....	11
7 Doelstellingen	11
Bijlagen.....	12

Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan van de diaconie van de Hervormde Gemeente van Harderwijk voor de jaren 2018 t/m 2022. In dit beleidsplan wordt de lijn uitgezet voor de komende jaren om het diaconaat handen en voeten te geven. Niet alleen de diakenen zullen een helpende hand bieden, maar ook zal er gekeken worden om de gemeenteleden - jong en oud - breed in te zetten.

Het dienstbaar zijn aan de naaste (zonder aanzien des persoon of geloof) is namelijk niet alleen een taak voor de diakenen. Dit wordt ook verwoord in de Kerkorde:

De gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door in de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid te delen wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt. (Kerkorde PKN, X.2).

De kerk staat midden in de wereld. Het Woord van God wordt daar verkondigd en mag als leidraad dienen voor de hulp aan de mensen om ons heen. Deze hulp beperkt zich niet tot de mensen die bij de kerk horen, maar strekt zich uit tot ver buiten de kerkelijke muren. Jezus heeft door Zijn manier van optreden duidelijk laten zien hoe de gemeente van God zich moet opstellen t.o.v. de medemens.

HARDERWIJK, januari 2018

College van Diakenen

Alfons Koerhuis

Erik de Graaf

Voorzitter

Secretaris

1 Structuur Diaconie

De Hervormde Gemeente van Harderwijk bestaat uit drie wijken. Deze wijken benoemen elk tenminste zes diakenen die samen het college van diakenen vormen. Dit beleidsplan geldt voor alle wijken.

Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, secretaris, penningmeester en een algemeen adjunct. Het streven is om elke wijk een functie te laten bekleden. Lukt dit niet dan wordt er uit de desbetreffende wijk een diaken aan het dagelijks bestuur toegevoegd.

Centraal wordt er 5 keer per jaar vergaderd. Daarnaast kan elke wijk op eigen gelegenheid haar diakenen bij elkaar roepen om de problemen binnen de wijk te bespreken en daar waar mogelijk ook een helpende hand te bieden.

Binnen de diaconie is er een aantal werkgroepen gevormd, elk met een specifieke doelgroep. Alle wijken zijn in een werkgroep vertegenwoordigd. Door deze structuur kan er gezocht worden naar geschikte diakenen voor een bepaalde werkgroep. Tevens kan elke werkgroep zich richten op haar specifieke doelgroep zodat de diaconale taak voor een ieder niet te omvangrijk wordt.

Iedere werkgroep is verantwoordelijk voor haar aandachtsgebied. Jaarlijks dient de werkgroep een begroting in die na goedkeuring door het college verwerkt wordt in de algehele begroting van de diaconie. Deze algehele begroting wordt ter goedkeuring aangeboden aan de Algemene Kerkenraad.

Elke werkgroep wordt aangemoedigd om met nieuwe initiatieven te komen. Voortgang en andere belangrijke zaken worden in de centrale vergadering besproken.

De diaconie kent de volgende werkgroepen:

- Omzien naar elkaar (ONE)
- Sociale dienstverlening en evangelisatie (SDE)
- Werelddiaconaat (WD)

In de volgende hoofdstukken worden de beleidsplannen van de werkgroepen weergegeven.

De diaconie is bij meerdere instanties/commissies vertegenwoordigd of betrokken, te weten:

- (Burgerlijke) Gemeente Harderwijk
- Gezamenlijk Diaconaal Overleg (GDO)
- Sonnevank
- Ziekenhuis St. Jansdal
- Zendingscommissie
- Algemene Kerkenraad
- Commissie Zorgcentra (Randmeer, Weideheem)

- Commissie Gehandicaptenzorg
- Kerkbode Commissie
- Commissie Kerk en Israël
- Centrale Jeugdraad

De inbreng varieert van brengen van post, het meedenken hoe de diaconie een rol kan spelen in de samenleving tot het dienstdoen in een kerkdienst (viering Heilig Avondmaal) in een Zorgcentrum.

2 Financiën

De diaconie krijgt haar geld voor het werk binnen en buiten de gemeente via collecten, giften en baten van in het verleden verkregen goederen en gelden.

Gezien de huidige financiële positie heeft de diaconie de mogelijkheid om bij rampen/calamiteiten direct over te gaan op geldelijke ondersteuning. Daarnaast kan een beroep op de gemeente worden gedaan tot het inzamelen van extra gelden.

2.1 Eigen vermogen/diaconale reserve

De huidige financiële positie heeft ook geleid tot bezinning over een verantwoord beleid t.a.v. een gezonde diaconale reserve voor de diaconie.

Bij een niet sluitende begroting, zullen de tekorten ten laste komen van het eigen vermogen tot een bepaalde grens. Tekorten tot € 5.000,- worden als acceptabel beschouwd.

Het eigen vermogen zal niet worden afgebouwd tot € 0,-. Gelet op het redelijk groot aantal ondersteuningssituaties die de diaconie kent en de verwachting dat, gezien de economische ontwikkelingen, dit aantal eerder toe dan af zal nemen, wordt een eigenvermogen van € 75.000,- als acceptabel beschouwd. De verwachting is dat de komende (beleids)jaren dit minimum nog niet bereikt zal worden.

2.2 Uitgangspunten besteding diaconaal geld/goederen

T.a.v. de besteding van de gelden/goederen die volgens bovenstaande manieren zijn verkregen, worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Alle inkomsten worden jaarlijks besteed aan diaconale doeleinden
- Vrijgekomen gelden worden vastgezet en de rente wordt besteed
- Indien in enig jaar de uitgaven groter zijn dan de inkomsten, zal dit ten laste komen van het eigen vermogen (zie ook 2.1)
- Structurele individuele ondersteuning wordt in principe alleen onder begeleiding van een deskundige gegeven.
- Indien mogelijk en het gewenst is, zullen de bezittingen van de diaconie worden verkocht. De ontwikkelingen in de markt zullen op de voet gevolgd worden om wel of niet tot verkoop over te gaan. Ook het advies van het KKG zal hierin zwaar wegen.

Voordat er tot ondersteuning van instanties wordt overgegaan, wordt er beoordeeld of de desbetreffende instantie diaconaal is. Ook de jaarstukken e.d. moeten aantonen dat de ondersteuning noodzakelijk is.

Aanvragen van gemeenteleden die zich waar dan ook gaan inzetten kunnen een onder bepaalde voorwaarden financiële ondersteuning krijgen: Er moet een financiële noodzaak zijn en het moet een diaconaal doel zijn. De bijdrage is vastgesteld op € 100,-. Van het gemeentelid wordt gevraagd om achteraf zijn of haar werk middels een stukje in de kerkbode en andere kanalen toe te lichten.

3 Diaconale graven.

Al geruime tijd bezit de diaconie graven op de algemene begraafplaats van Harderwijk. Voor zover is na te gaan is het ontbreken van familie de reden om het graf over te laten schrijven op naam van de diaconie. Mogelijk zijn er ook gemeenteleden op kosten van de diaconie begraven. Helaas is het niet meer mogelijk om de juiste redenen te achterhalen.

Met betrekking tot het beheer van de graven is het beleid als volgt:

- een graf voor een periode van minimaal 50 jaar in stand wordt gehouden, gerekend vanaf de datum van de begrafenis van de laatste persoon in het betreffende graf, als er jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud moeten worden betaald.
- graven, waarvoor in het verleden de kosten voor begraafrecht en onderhoud zijn afgekocht, minimaal 100 jaar in stand worden gehouden.
- als er andere afspraken zijn gemaakt deze worden deze nagekomen.
- voordat er graven aan de gemeente worden teruggegeven we zeker moeten weten dat er geen belemmerende afspraken uit het verleden zijn. De kerkelijke gemeente wordt hiertoe via de kerkbode geïnformeerd en krijgt gelegenheid om hiertegen bezwaar te maken.

4 Archivering

Minstens 1 keer per jaar worden de notulen, jaarrekeningen en begrotingen op een elektronische drager gezet (CD of USB-stick) en in de kast van de diaconie (Wheme) gelegd. De papieren versies van deze bescheiden, die als werkdocumenten bij de secretaris in beheer zijn, worden periodiek overgeheveld naar de kast. Datzelfde geldt voor de administratieve bescheiden van de penningmeester.

De bewaartermijn voor alle stukken is minimaal 10 jaar. De sleutel van de kast is in beheer van de secretaris. De voorzitter heeft de reservesleutel.

5 Collecten

Het collecterooster wordt in overleg met de Kerkrentmeesters opgesteld. Het college ziet erop toe dat in principe op elke zondag een diaconale collecte wordt gehouden. Op advies van het RCBB heeft het College van Kerkrentmeesters de collecten van een aantal niet-diaconale doelen (jeugdwerk, kinderbijbelclub, leerstoelfonds, GZB en NBG) overgenomen.

De diaconale collecten krijgen zoveel mogelijk een specifieke bestemming. Door middel van de kerkbode, de nieuwsbrieven en de afkondigingen wordt de gemeente geïnformeerd over de bestemming van een collecte.

De Heilig Avondmaal collecte krijgt ook een bestemming. Elke werkgroep zoekt een passende bestemming, zoveel mogelijk in lijn met de doelgroep van de werkgroep. Van de vier Heilig Avondmaal collecten worden er dus drie door de werkgroepen ingevuld en de bestemming van de 4^e collecte wordt door het college bepaald.

Onderstaande stichtingen ontvangen jaarlijks van de diaconie de opbrengst van een collecte:

- Stichting Hulp Oost-Europa
- Stichting Woord en Daad
- Stichting ZOA-Vluchtelingenzorg
- Project 1027

Jaarlijks wordt met Dankdag de Oogstcollecte gehouden. Elk jaar wordt de bestemming hiervan opnieuw bepaald.

De collecte Algemeen Christelijke Doeleinden wordt 1 of 2 keer per jaar gehouden. Het bestuur doet een voorstel voor de drie bestemmingen. Zo'n bestemming kan een instelling zijn waarmee de diaconie sympathiseert. Het gaat jaarlijks dus om een kleine bijdrage.

6 Deelbeleidsplannen

6.1 Jeugd

Met ingang van 2018 is er geen aparte werkgroep Jeugd meer. Binnen het college is er wel een diaken die de jeugd in de gemeente als aandachtsgebied heeft.

6.2 Werkgroep Omzien Naar Elkaar

Vanuit de diaconale opdracht wil de werkgroep oog hebben voor elkaar, in momenten van zorg maar ook in momenten van stilstaan bij heugelijke momenten. Als leden van een gemeente hebben we de plicht om naar elkaar om te zien, elkaar te steunen, elkaar te helpen en om elkaar te bemoedigen.

De mensen die we vanuit de werkgroep ONE trachten te bereiken zijn:

Gehandicapten, (langdurig) zieken, ouderen en ook gemeenteleden, die een gevangenisstraf moeten uitzitten, alsmede hun familie.

In de wijken vindt de uitvoering plaats vanuit de sectieteams/wijkteams binnen de Hervormde Gemeente. Vanuit iedere wijk worden deze werkzaamheden gecoördineerd door een diaken. Vanuit het bezoekwerk komen verschillende signalen boven die vervolgens tot acties kunnen leiden indien dit nodig is.

Voor de mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking in de gemeente is de gehandicaptencommissie gevormd. De commissie heeft als doel om op een goede en duidelijke manier het Evangelie (de liefde van Jezus Christus) aan hen door te geven. Dit gebeurt o.a. door aangepaste catechisatie, door 'de Ontmoeting', ontmoetingsmiddagen met ouders/verzorgers en verjaardagsbezoek.

Mede ingegeven door de economische ontwikkelingen en het daardoor groter wordende aantal mensen dat een beroep moet doen op de pakketten van de voedselbank, heeft de Hervormde Gemeente zich in 2010 aangesloten bij het initiatief van andere Harderwijker kerkgenootschappen om wekelijks boodschappen in te zamelen voor de Voedselbank. Inmiddels is er een grote, constante stroom van boodschappen op gang gekomen die wekelijks door de kerkgangers trouw meegebracht worden. In 2010 is het inzamelen van de jaarlijkse kerstpakketten gemeentebreed opgezet en met veel succes. Er worden jaarlijks ruim 100 pakketten verzameld en verspreid over Harderwijk.

6.3 Werkgroep Sociale Dienstverlening en Evangelisatie

6.3.1 Sociale dienstverlening

Diaconaat betekent dienst der barmhartigheid aan de gemeente en de wereld. Diaconaat betekent bijstand en vertroosting aan hen die dit nodig hebben. We denken niet alleen aan hen die financiële zorgen hebben, maar ook aan hen die verpleging of verzorging nodig hebben, aan hen die moeilijkheden hebben in het gezinsleven en aan hen die maatschappelijk ontspoord zijn.

De diaconie heeft als taak om zich dienstbaar te maken door middel van het verlenen van bijstand, verzorging of bescherming en het verlenen van medewerking voor het maatschappelijke welzijn. Het aandachtsgebied Sociale en maatschappelijke dienstverlening omvat in feite de kern van het diaconaat.

Onder Sociale Dienstverlening vallen:

Financiële hulpverlening

De financiële ondersteuning van mensen die om wat voor reden ook in de moeilijkheden geraakt waren was vroeger de belangrijkste taak. De overheid heeft dit in het verleden grotendeels overgenomen door ondermeer de Algemene Ouderdomswet, de Algemene Bijstandswet en de Werkloosheidswet. Door een terugtrekkende overheid neemt de noodzaak van persoonlijke financiële ondersteuning door de diaconie de laatste tijd behoorlijk toe. Ook waar gaten in de wetgeving vallen en individuen tijdelijk geen of onvoldoende financiële middelen hebben is hier een taak voor de diaconie weggelegd om een lening ter overbrugging te verstrekken. Het beleid van de diaconie is dan om, onder strikte voorwaarden, renteloze leningen te verstrekken aan individuen tot een maximum van € 3.500,-. Deze leningen moeten terugbetaald worden, het zijn uitdrukkelijk geen schenkingen. In het geval van schuldhulpverlening wordt er ook gekeken naar een samenwerkingsverband tussen de burgerlijke gemeente, professionele hulporganisaties en vrijwilligersorganisaties zoals diaconieën uit andere kerkelijke stromingen.

Voor mensen met acute financiële problemen die geen lid zijn van een van de Hervormde wijkgemeenten of een ander kerkgenootschap in Harderwijk is er vanaf 1 januari 2017 een interkerkelijk Noodfonds. Het Noodfonds verleent leningen tot een maximum van € 1.000,--.

Naast de directe noden (bad, bed en brood) zien we ook veel (gebroken) gezinnen en alleenstaanden waar de financiële middelen ontbreken voor de meest basale vormen van ontspanning. De diaconie probeert hier op bescheiden schaal te helpen door vrijkaartjes weg te geven voor zwembad De Sypel en pretparken en eenmaal per jaar een bowlingavond te organiseren voor alleenstaanden en dak- en thuislozen. Gemeenteleden zijn betrokken bij deze actie Holiday-L (spreekt uit: 'Holideel') door vrijkaartjes weg te geven en ondersteuning met giften.

Behalve financiële ondersteuning wordt er soms ook een beroep gedaan op de diaconie voor niet-financiële ondersteuning. Denk hierbij aan praktische hulp, bijvoorbeeld bij een verhuizing. Incidenteel werken we hier als diaconie aan mee, mits we voldoende vrijwilligers kunnen vinden. In overige gevallen volgt doorverwijzing naar stichtingen die zich op dit terrein begeven, bijvoorbeeld:

- St. MEE
- Stichting Ontmoeting
- Stichting Present
- Stichting Voedselbank
- Vluchtelingenwerk Oost-Nederland
- ZorgDat
- Stimenz (juridisch spreekuur)

Maar zoals bij de meeste stichtingen zijn zij afhankelijk van de vrijwilligers in de samenleving om een dienst aan de minder bedeelden te kunnen bewijzen. Hier kan de diaconie een grote rol in spelen door in onze gemeenten het werk van deze stichtingen te promoten en proberen zoveel mogelijk vrijwilligers uit de gemeente te krijgen die hieraan mee willen werken.

Dit neemt niet weg dat de diaconie in bepaalde gevallen ook intern individueel hulp kan en zelfs 'moet' verlenen. Dit soort hulpverlening zou eventueel vaker aan het licht komen met het vormen van de sectie- of pastorale teams in iedere wijk, waar er toch geprobeerd wordt om met behulp van bezoek- dames of broeders wat dichterbij de gemeente leden te komen en eventuele problemen sneller te constateren.

6.3.2 Evangelisatie

We leven in een samenleving waar Christus en het woord van God niet meer op de eerste plaats staan, maar de jacht naar geld en macht met alle negatieve gevolgen van dien. Daarnaast zien we dat financiële problemen vaak gepaard gaan met of het gevolg zijn van problemen in de sociaal (emotionele) sfeer. Vaak is er sprake van echtscheiding, ziekte, arbeidsongeschiktheid of verslaving. Dit betekent dat we als diakenen niet kunnen volstaan met het verrichten van financiële ondersteuning. We zullen ons ook moeten richten op pastorale zorg, al dan niet in samenwerking met de ouderling, bezoekdame of professionele hulpinstanties (schuldhulpverlening, geestelijke gezondheidszorg, etc.). We moeten ons bezinnen op de vraag: Wat kunnen wij als diaconie aan deze noden doen? Tenslotte moeten we als diaconie bedenken dat diaconale hulp niet alleen geldelijke en praktische ondersteuning is, maar ook en vooral met het Woord.

De diaken heeft naast vele andere taken ook de taak om met troostrijke woorden uit het Woord van God hulp te verlenen. In het diaconale werk dient het pastorale element dan ook duidelijk aanwezig te zijn.

Diaconaat en pastoraat hebben in de praktijk veel met elkaar te maken en kunnen elkaar juist aanvullen. Woord en daad staan immers niet los van elkaar. Vanuit deze achtergrond steunt de diaconie financieel enkele instanties die hoofdzakelijk pastoraal van aard zijn. Deze instanties houden zich bezig met evangelisatiewerk zoals de centrale evangelisatie commissie van onze kerk (ECH) en de interkerkelijke evangelisatiecommissie Het Bakken.

6.4 Werkgroep Werelddiaconaat

In het werelddiaconaat draait het om mensen die het ontbreekt aan voeding, onderdak, scholing, gezondheidszorg, vrijheid of mensenrechten. De mens in nood staat bij het werelddiaconaat centraal, ongeacht zijn geloof, politieke overtuiging, ras of nationaliteit. In veel gevallen berusten deze mensen niet in hun lot. Zij werken aan verandering en verbetering van hun situatie.

Het werelddiaconaat steunt de eigen initiatieven van armen en onderdrukten voor ontwikkeling en bevrijding. Die hulpverlening ter plaatse gebeurt steeds samen met lokale kerken en kerkelijke organisaties die de noodsituatie het beste kennen en ook het beste weten hoe de nood gelenigd kan worden. Een aanpak die mensen in staat stelt hun eigen problemen op te lossen.

Het werelddiaconaat doet dit werk geïnspireerd door het evangelie dat ons leert dat de leden van de kerk van Jezus Christus verantwoordelijkheid dragen voor elkaar en voor de nood in de wereld.

In het wereld diaconale werk wordt o.a. samen gewerkt met project 10 27 (vml Luisterend Dienen). Andere organisaties die worden ondersteund zijn o.a. Woord en Daad, ZOA , Open Doors, GZB/IZB en Hulp Oost-Europa. De diaconie ondersteunt bij voorkeur projecten waar vanuit de gemeente een directe betrokkenheid mee is. Daarnaast is er ook de voorkeur van langdurige ondersteuning en voorkoming van versnippering.

7 Doelstellingen

In het voorgaande hoofdstuk heeft elke werkgroep haar doelstellingen verwoord. Daaruit zijn een aantal hoofddoelstellingen gedestilleerd voor de komende jaren. Deze doelstellingen worden jaarlijks op de agenda gezet.

- De huidige structuur binnen de gemeente (sectieteams e.d.) is een goede basis om gemeentelieden te bereiken en warm te maken voor het diaconaat binnen en buiten de kerkelijke gemeente. Het kan beter en daarom zal er gekeken worden hoe het functioneren van deze teams verbeterd kan worden.
- Het werk van de diaconie moet teruggekoppeld worden naar de gemeente. Er zal gekeken worden hoe de elektronische communicatie (internet, mobiele telefonie e.d.), naast de huidige middelen (kerkbode, nieuwsbrieven) hier een bijdrage aan kunnen leveren. Het is de bedoeling dat één diaken wordt belast met de communicatie.

Elke werkgroep heeft de intentie om jaarlijks op basis van dit beleidsplan een werkplan op te stellen. In het werkplan worden de taken en activiteiten geformuleerd die gedurende dat jaar zullen worden uitgevoerd. Een werkplan dient zo concreet mogelijk te zijn.

Bijlagen

Periodiek terugkerende activiteiten per werkgroep.

Werkgroep Omzien Naar Elkaar

- Kerstattentives voor ouderen boven de 75 jaar
- Zorgattentives met Kerst
- Actie Paasgroeten voor gevangenen in binnen en buitenland
- Kerstpakkettenactie Harderwijk breed
- Inzameling producten voor de voedselbank
- Kerktaxi
- Regelmatig boodschappenpakketten verspreiden
- Verjaardagattentives gehandicapten
- Kerstviering Weideheem/Randmeer/Sonnevanck
- Ouderenmiddagen
- Aangepaste kerkdiensten voor doven en slechthorenden
- Attentives/fruitmanden voor zieken
- Bestemming collecte Heilig Avondmaal (december)

Werkgroep Sociale Dienstverlening en Evangelisatie

- Bestemming collecte Heilig Avondmaal (maart)

Werkgroep Werelddiaconaat

- Vaststellen van collecte doelen (projecten) voor “Doorzendcollecten”:
 - Project 10 27 (februari)
 - Hulp Oost Europa (maart)
 - ZOA (juni)
 - Woord en Daad (augustus)
 - Heilig Avondmaal (september)
 - Kerk en Israël (oktober, project keuze door commissie Kerk en Israël)
 - Oogstcollecte (november, 25 % project, 75 % kerkrentmeesters)
 - Kerstavond (50 % project, 50 % kerkrentmeesters)
 - 1^e Kerstdag (100 % project, 0 % kerkrentmeesters)
- Vaststellen van bijdrage (projecten) voor “Wereldwijd”
- Noodhulp:
 - In geval van een grote ramp wordt een (grote) financiële actie opgezet
- Publiciteit via:
 - Kerkbode
 - Nieuwsbrieven
 - Afkondigingen (via de scriba’s)